

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
FEDERALNOG ZAVODA ZA STATISTIKU
na dan 31.12.2013. godine**

Broj: 03-28/14

Sarajevo, juni 2014. godine

SADRŽAJ

I.	NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE	1
II.	IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	3
1.	Uvod	3
2.	Predmet, cilj i obim revizije	3
3.	Sistem internih kontrola	4
4.	Obavljanje poslova iz nadležnosti Zavoda	5
4.1	Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH 2013.godine	5
5.	Izvršenje budžeta	8
5.1	Rashodi, izdaci i finansiranje	8
5.1.1	<i>Izdaci za materijal i usluge .....</i>	<i>8</i>
5.1.2	<i>Izdaci za rad komisija .....</i>	<i>9</i>
5.1.3	<i>Izdaci po osnovu ugovora o djelu .....</i>	<i>9</i>
5.1.4	<i>Tekući transferi .....</i>	<i>10</i>
6.	Imovina,obaveze i izvori sredstava	10
6.1	Popis imovine,obaveza i potraživanja	11
6.2	Vanbilansna evidencija	12
7.	Primjena Zakona o javnim nabavkama BiH	12
8.	Komentar	13
III.	REZIME DATIH PREPORUKA.....	14
IV.	PRILOG FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	1

I. NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnova za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog zavoda za statistiku** za 2013. godinu (Račun prihoda i rashoda, Bilans stanja, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta) na dan 31. decembar 2013. godine i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Federalnog zвода za statistiku odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Ova odgovornost obuhvata kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima.

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Federalnog zavoda za statistiku je odgovorno i za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, uključujući i odredbe zakona i propisa na osnovu kojih su transakcije i iznosi objavljivani u finansijskim izvještajima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i primjenjivim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonskim propisima. Ova odgovornost uključuje provođenje procedura, kako bi se dobili revizijski dokazi o tome da li se sredstva koriste za namjene utvrđene zakonima i propisima. Procedure uključuju procjenu rizika od značajnog neslaganja sa zakonima.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

- 1. Ne može se potvrditi da je izvršeno usklađivanje stvarnog stanja imovine, obaveza i potraživanja sa evidencijama iskazanim u knjigovodstvu Zavoda za statistiku jer Popis imovine, obaveza i potraživanja nije u cijelosti proveden u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Izvještaj o izvršenom popisu imovine, obaveza i potraživanja ne sadrži sve usporedne vrijednosne i prirodne pokazatelje imovine, analizu ročnosti potraživanja i strukturu obaveza iz**

kojih se može nedvosmisleno zaključiti da je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem, što nije u skladu sa članom 22. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i 69. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH. Zbog navedenoga ne možemo potvrditi iskazana stanja u finansijskim izvještajima i to: stalnih sredstava (1.303.453 KM), obaveza (5.156.306 KM) (tačka 6.1.1.Izvještaja);

2. Ne može se potvrditi iskazani iznos aktive i pasive u bilansu stanja na dan 31.12.2013.godine, jer su zbog pogrešno preuzetog iznosa ukupnih obaveza iz Glavne knjige u bilansu stanja aktiva i pasiva iskazane netačno (manje za 413.458 KM), što nije u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH (tačka 6. Izvještaja);
3. Ne može se potvrditi opravdanost isplate od 24.200 KM neto tokom 2013.godine za angažovanje lica temeljem ugovora o djelu za poslove koji su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji sistematizovani kao redovni poslovi Zavoda za statistiku (tačka 5.1.1.2.Izvještaja).

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na finansijske izvještaje mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijski izvještaji **Federalnog zavoda za statistiku**, po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2013. godine, rezultate poslovanja i izvršenja budžeta, za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Federalnog zavoda za statistiku u toku 2013. godine, osim u tačkama 1.,2. i 3. bile su u svim značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonskim i drugim propisima.

Sarajevo, 09.05.2014. godine

Zamjenik generalnog revizora
Branko Kolobarić, dipl.oec

Generalni revizor
dr.sc.Ibrahim Okanović,dipl.oec.

II. IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

1. Uvod

Federalni Zavod za statistiku (u daljem tekstu Zavod) osnovan je na osnovu Zakona o federalnim ministarstvima i drugim tijelima („Službene novine FBiH“ 8/95, 9/96). Isti je službeni izvor informacija u FBiH, nezavisan u izboru izvora podataka, statističkih metoda i procedura, odluka koje se odnose na sadržaj, formu i vrijeme distribucije podataka, odluka koje se odnose na zaštitu povjerljivosti podataka. Podaci i informacije do kojih dolazi putem svojih istraživanja priznati su i imaju široku upotrebu. Federalni zavod za statistiku vrši stručne i druge poslove iz nadležnosti Federacije koji se odnose na statistička istraživanja u Federaciji a naročito na : prikupljanje, obradu i publikovanje statističkih podataka, utvrđivanje jedinstvene metodologije statističkih istraživanja, jedinstvene statističke standarde, razvijanje statističkog informacijskog sistema kao dijela jedinstvenog sistema informisanja, uvođenje i vođenje administrativnih i statističkih registara (prostornih jedinica stanovništava, preduzeća, samostalnih radnji i dr.) evidencije propisane zakonom, razmjenjivanje statističkih podataka sa drugim državama i međunarodnim organizacijama proisteklih iz obaveza utvrđenih međunarodnim ugovorima i u skladu sa zakonom o državnom nivou kojim se uređuje ovo pitanje. Organizovanje i provođenje statističkih istraživanja od interesa za FBiH kao i organizacija i rad statističke službe regulisano je Zakonom o statističkom istraživanju u FBiH. Prema navedenom zakonu Zavod je nositelj statističke funkcije i obavezan je prikupljati, proizvoditi, arhivirati, štiti, analizirati i publikovati kvalitetne statističke podatke. Kvalitet statističkih podataka određuje i Kodeks rada Evropske statistike. Principi rada (njih 15) sadržani u Pravilima rada Evropske statistike, grupisani su u tri dijela i to institucionalno okruženje, statistički procesi i statistički rezultati.

Pored navedenoga Zavod izvršava i zadatke koji se odnose na organizovanje i vođenje statističkih istraživanja. Zavod priprema prijedloge za provođenje statističkih istraživanja, priprema prijedloge za Program statističkih istraživanja u saradnji sa ostalim kompetentnim institucijama odgovornim za rad u oblasti statistike, određuje jednoobraznu bazu metodologija za provođenje statističkih istraživanja u skladu sa međunarodno prihvaćenim standardima, organizuje i osigurava davanje i razmjenu statističkih podataka i informacija sa ostalim institucijama i korisnicima podataka, te radi na razvoju tehnika i metoda zaštite podataka.

Unutrašnja organizacija i način rada Zavoda utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, na koji je Vlada FBiH dala saglasnost. Radom Zavoda rukovodi direktor koji je i odgovoran za rad istog. Sredstva za rad Zavoda osiguravaju se u Budžetu FBiH.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Zavoda za vršenje poslova i zadataka iz nadležnosti istog predviđeno je 264 radnih mjesta. Budžetom za 2013. godinu, sredstva su odobrena za 185 a stvarni broj uposlenih na dan 31.12.2013. godine u Zavodu bio 175.

Sjedište Zavoda je u Sarajevu, ulica Zelenih beretki 26.

2. Predmet, cilj i obim revizije

Predmet revizije su finansijski izvještaji Zavoda za 2013. godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Cilj revizije finansijskih izvještaja je da omogući revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li finansijski izvještaji, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje Zavoda na dan 31.12.2013. godine, izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u periodu od decembra 2013. godine do maja 2014. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. Sistem internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, kao i ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava neophodno je imati uspostavljen funkcionalan sistem interne kontrole, koji je odgovornost menadžmenta. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Unutrašnja organizacija i način rada i rukovođenja, kao i opis radnih mjesta za obavljanje poslova i zadataka Zavoda, utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i njegovim izmjenama i dopunama (kojima je izvršeno usklađivanje sa izmjenama Zakona o državnoj službi u FBiH i podzakonskim aktima donesenim na temelju ovog zakona), na koje je Vlada FBiH dala saglasnost aktom br.V-498/113 od 13.06.2013.god. Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Zavoda istematizovana su 264 radna mjesta od čega je jedan savjetnik direktora, 8 rukovodećih državnih službenika, 178 ostalih državnih službenika, 78 namještenika. Na dan 31.12.2013. godine u Zavodu je bilo uposleno 175 izvršitelja. Prosječna neto plaća iznosila je 1.329 KM (bruto 1.932 KM). U Zavodu su vršili ocjenjivanje državnih službenika i namještenika za 2013.godinu u skladu sa članom 33. Zakona o državnoj službi u FBiH i članu 34. zakona o namještenicima u organima FBiH.

U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zavod je donio Pravilnik o internoj kontroli, kojim su propisani upravljačko-kontrolni postupci, administrativno-kontrolni i računovodstveni interni kontrolni postupci. U članu 6. navedenog Pravilnika, utvrđeni su rizici po pojedinim procesima koji se odvijaju u Zavodu, utvrđeni su postupci i aktivnosti nadgledanja ali nisu obuhvaćeni poslovi koji se obavljaju po svim sektorima Zavoda. Primjera radi nisu utvrđeni rizici poslovanja odsjeka za informacioni sistem i tehničku podršku, poslovi priprema statističkih informacija za javnost u sektoru za publicistiku i diseminaciju, izrada statističkih metodologija i standarda i stručnih metodoloških objašnjenja za pravilno interpretiranje i korištenje statističkih podataka.

Provedenom revizijom utvrdili smo da iako su u Zavodu usvojeni interni akti koji regulišu pojedine procese i tako stvorene pretpostavke funkcionisanja sistema internih kontrola, ne možemo potvrditi da isti funkcionišu na zadovoljavajućem nivou u svim procesima koji se odvijaju unutar Zavoda. Provedenom revizijom utvrdili smo da se ne postupa u cijelosti u skladu sa usvojenim internim aktima i interne kontrole ne funkcionišu u slijedećim segmentima: sačinjavanje finansijskih izvještaja, provođenje popisa imovine, obaveza i potraživanja nije u cijelosti u skladu sa zakonskim i internim aktima, narušavanje načela modificiranog nastanka događaja kod isplate naknada komisijama, isplata naknada po ugovoru o djelu bez priloženog izvještaja o izvršenom poslu, sklapanja ugovora za poslove koji su sistematizovani Pravilnikom. Za navedene propuste date su preporuke a na neke propuste (pravdanje troškova reprezentacije, odobravanje i isplate putnih naloga kao i odobravanje troškova mobilnih i fiksnih telefona nije u skladu sa internim aktima) ukazano je u pismu menadžmentu.

Interna revizija

Internu reviziju Zavoda u skladu sa kriterijima iz Pravilnika o internoj reviziji budžetskih korisnika, vrši Jedinica interne revizije Federalnog ministarstva finansija. Ista je izvršila reviziju poslovanja Zavoda za period 01.01. do 31.12.2012.god. dok revizija za 2013.godinu nije vršena od strane istoga.

Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima dopuniti u dijelu procjene rizika po svim procesima koji se odvijaju u okviru Zavoda.

Poboljšati funkcionisanje sistema internih kontrola u cilju otklanjanja utvrđenih nedostataka, dosljedne primjene zakona i ostalih propisa.

4. Obavljanje poslova iz nadležnosti Zavoda

Službena statistika FBiH uređena je Zakonom o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj 63/03 i 9/09), koji pruža pravni okvir za organizaciju statistike, počevši od djelokruga rada, izvora podataka, izvještajnih jedinica, metodologija i standarda koji će se koristiti za proizvodnju statističkih podataka, rokova dostavljanja podataka za izvještajne jedinice, kao i rokova za evaluiranje statističkih aktivnosti. U skladu sa navedenim zakonom, jedan od osnovnih zadataka Zavoda je izrada **Programa provođenja statističkih istraživanja od interesa za FBiH**. Program je višegodišnji strateški statistički dokument u FBiH na temelju kojeg se donose godišnji planovi rada za budžetsku godinu. Programom se usklađuje sadržina statističkih podataka sa potrebama u FBiH, utvrđuje podjela rada i konkretizuju prava i obaveze svih subjekata koji učestvuju u organizovanju i provođenju statističkih istraživanja, obezbjeđuje programski okvir za uspješan rad Zavoda. Nacrt Programa priprema (u skladu sa članom 18. Zakona o statistici u Federaciji Bosne i Hercegovine) Zavod u saradnji sa ovlaštenim organima i organizacijama za proizvodnju statističkih podataka a u skladu sa navedenim članom Zakona **na prijedlog Vlade FBiH, Program donosi Parlament FBiH. Program provođenja statističkih istraživanja od interesa za FBiH za period 2013.-2016.godinu, (u daljem tekstu Program)**, pripremljen je na osnovu Zakona o statistici u FBiH, Strategije integracije Bosne i Hercegovine u EU i višegodišnjeg Programa Eurostata 2013. – 2017. i usklađen je sa Statističkim programom BiH, UN Fundamentalnim principima zvanične statistike i Kodeksom prakse EU statistike. Nacrt Programa za period 2013.-2016., Zavod je izradio u avgustu 2012.god. i poslao nadležnim ministarstvima i institucijama na mišljenje 26.12.2012.god. Nakon razmatranja primjedbi i sugestija, **direktor Zavoda je 05.02.2013.god. dostavio Nacrt Programa, sa ugrađenim primjedbama (u vezi usklađenosti sa zakonima i propisima EU koje su dobili od strane Ureda za zakonodavstvo Vlade FBiH) Vladi FBiH, radi upućivanja u daljnju parlamentarnu proceduru. Istovremeno uz Program, direktor Zavoda poslao je Vladi FBiH i Nacrt Plana provođenja statističkih istraživanja od interesa za FBiH za 2013.god. izrađen na temelju navedenog Programa. Plan provođenja statističkih istraživanja od interesa za FBiH za 2013.god. je od strane Vlade FBiH usvojen 23.10.2013. god. aktom br. V-1196/13 dok je Program provođenja statističkih istraživanja od interesa za FBiH za period 2013-2016, usvojen na Parlamentu tek 06.11.2013.god. aktom br.01-02-1085/13. Napominjemo da Zavod nije mogao uputiti Program u proceduru usvajanja prije usvajanja Programa statističkih istraživanja od interesa za BiH. Isti je usvojen od strane Vijeća ministara aktom VM 97/13 od 26.03.2013.god.**

Kašnjenje u usvajanju planskih dokumenata može uticati na provođenje i osnovanost aktivnosti Zavoda, stoga Zavod mora u saradnji sa nadležnim institucijama osigurati donošenje godišnjeg programa rada istovremeno uz finansijski plan. Primjera radi Popis stanovništva završen je prije nego što je usvojen Plan provođenja statističkih istraživanja od interesa za FBiH za 2013.god.

Za 2013.godinu u Zavodu su planirane ukupno 172 statističke aktivnosti definisane Programom provođenja statističkih aktivnosti od interesa za FBiH za period 2013.-2016. godina i Planom provođenja statističkih aktivnosti za 2013.godinu, od kojih je završeno uspješno 166 što je 96,5%. Po završetku godine sačinjen je izvještaj o realizovanim i nerealizovanim statističkim aktivnostima i dat je finansijski prikaz izvršenja plana . Izvještaj je usvojen od strane Vlade FBiH 27.03.2014.godine odlukom V-516/14.

Poduzeti aktivnosti u saradnji sa nadležnim institucijama, koje će osigurati da godišnji plan provođenja statističkih istraživanja bude usvojen od strane Vlade FBiH istovremeno uz finansijski plan u skladu sa zakonskim propisima.

4.1 Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH 2013.godine

Jedan od zadataka Zavoda u 2013.godini u okviru Programa provođenja statističkih istraživanja i Plana rada za 2013.godinu, bio je provođenje „Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH 2013.godine (u daljem tekstu Popis). Osnovni cilj provođenja Popisa u skladu sa Zakonom o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH 2013.godine („Službeni glasnik BiH“ 10/12 od 07.02.2012.god.) bio je osiguranje relevantnog skupa podataka o broju i teritorijalnoj distribuciji stanovništva u BiH i njegovim

demografskim, geografskim, društveno-ekonomskim, kulturološkim i drugim karakteristikama koje se koriste za pripremu i implementaciju razvojnih planova u svim sferama društvenog i ekonomskog života u BiH. Na temelju člana 38. navedenog Zakona Fiskalno vijeće BiH je donijelo odluku (02.10.2012.god.) u skladu sa kojom će se u 2013.godini izdvojiti 32.000.000 KM za obavljanje popisa.

Vijeće ministara BiH je 23.01.2013.godine usvojilo prijedlog Zakona o izmjenama zakona o popisu stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH u 2013.godini. Predložene izmjene usvojene su od strane Parlamentarne skupštine BiH (26.02.2013.god.). Navedenim Zakonom određen je period provođenja Popisa od 01. do 15.10.2013.godine. U članu 19. Zakona definisano je da popis organiziraju i provode statističke institucije u BiH: Agencija za statistiku BiH (kao koordinator popisa), Federalni zavod za statistiku i republički zavod za statistiku Republike Srpske u suradnji sa upravnim tijelima i organizacijama BiH, nadležnim entitetskim upravnim tijelima i organizacijama, nadležnim tijelima Brčko distrikta i jedinice lokalne samouprave. Članovima 38. i 39. navedenog Zakona definisano je finansiranje Popisa. U skladu sa istim namjenska sredstva za finansiranje poslova i zadataka popisa, osiguravaju se iz budžeta BiH, entiteta, Brčko Distrikta, međunarodnih donacija i drugih izvora i ista će se koristiti prema unaprijed utvrđenom finansijskom planu za provođenje popisa usaglašenom između Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku. Zakonom je određen i minimum potrebnih sredstava za provođenje Popisa u iznosu od 42.625.603 KM od čega za 2013. godinu 31.364.836 KM. U skladu sa Zakonom, utvrđeno je da je Popis višegodišnji projekat te da se neutrošena sredstva planirana za isti iz tekuće godine prenose u iduću godinu. Finansijski plan Popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH u 2013.god. usaglašen 27.03.2013.god. između Agencija za statistiku BiH, Federalnog zavoda za statistiku FBiH i Republičkog zavoda za statistiku RS, usvojilo je Vijeće ministara 16.04.2013.godi.

U Budžetu FBiH za 2013.godinu Zavodu su odobrena sredstva za realizovanje Projekta Popisa u ukupnom iznosu od 16.865.953 KM. U martu 2013.godine od strane Evropske unije odobren je **direktni grant Bosni i Hercegovini od 7.500.000 EUR-a** za plaćanje neto naknada angažovanih lica u vršenju popisa. Obaveza statističkih institucija bila je plaćanje pripadajućih poreza i doprinosa u skladu sa propisanim zakonskim stopama. Potpisan je „Sporazum o korištenju sredstava granta“ između Agencije za statistiku BiH i entitetskih zavoda za statistiku, kojim je definisan način realizovanja i raspodjele sredstva granta. Na temelju navedenog sporazuma Zavodu su doznačena sredstva u iznosu od **7.348.785 KM**. Zavod je učestvovao u pripremi projektne dokumentacije za ovaj grant kao i u izradi finansijskog plana za isti i sukladno instrukciji Federalnog ministarstva finansija, za sredstva granta otvorio je poseban namjenski račun u svrhu praćenja Projekta Popisa.

Sredstva za provođenje Popisa planirana u iznosu od 16.865.953 KM, realizovana su u iznosu od **13.378.786 KM** od čega se na sredstva granta EU odnosi 7.348.785 KM a sredstva iz budžeta Zavoda u iznosu od 6.030.076 KM.

Realizovanje navedenih sredstava prikazano je u slijedećoj tabeli:

Red.br.	Grupa rashoda	Planirano	Realizovano 31.12.13.g.	Index
A	Sredstva iz budžeta	16.865.953	5.460.167	
1.	Putni troškovi za Popis stanovništva	656.438	55.351	8,43
2.	Troškovi komunalnih i komunikacijskih usluga za popis	87.540	4.051	4,59
3.	Nabavka materijala za popis	656.438	3.361	0,51
4.	Troškovi usluga prijevoza za popis	226.788	0	-
5.	Zakup imovine za popis	1.675	0	-
6.	Tekuće održavanje za popis	40.665	31.577	77,65
7.	Tr.osiguranja i bankar.usluga za popis	147.252	48.396	32,87
8.	Ugovorene usluge za popis	14.890.563	5.201.923	34,93
9.	Nabavka opreme za popis	158.594	115.508	72,83
B	Sredstva granta		7.348.785	
10.	Ugovorene usluge za popis-grant		7.348.785	
10.1	naknade popisivača (neto)		6.099.935	
10.2	naknade općinskih instruktora (neto)		865.950	
10.3	naknade popisnih komisija lokalne samouprave (neto)		315.900	

10.4	naknade kantonalnih popisnih komisija (neto)		18.000	
10.5	naknade entitetskih instruktora (neto)		49.000	
C	Sredstva tekuće rezerve		569.909	
11.	Transferi općinama za popis		569.909	
	Ukupno A+B+C	16.865.953	13.378.786 KM	79,32

Doznačena **sredstva granta u iznosu od 7.348.785 KM**, u cijelosti su utrošena za pokriće neto naknada za učesnike popisa, dok su **sredstva budžeta u iznosu od 6.030.076 KM** utrošena za neto naknade 3.076.131 KM (za neto naknade popisivača u iznosu od 2.556.354 KM, neto naknade općinskih instruktora 364.878 KM, neto naknade popisnih komisija lokalne samouprave 141.360 KM neto naknade entitetskih instruktora 13.539KM), za poreze i doprinose za isplaćene cjelokupne neto naknade u iznosu od 2.695.734 KM i ostale troškove popisa u iznosu od 258.211 KM.

Za obavljanje poslova pripreme, provođenja i obrade podataka Popisa u skladu sa Zakonom o popisu, formiran je Centralni popisni biro, popisni biroi Agencije za statistiku i entitetskih zavoda za statistiku te popisni biro Brčko distrikta, kantonalne popisne komisije, popisne komisije lokalne samouprave i utvrđeni su poslovi i zadaci koje isti trebaju obavljati. **Centralni Popisni biro** usvojio je (04.02.2013.godine) Okvirni plan aktivnosti.

Popisni biro Federalnog zavoda za statistiku nakon završetka popisa (17.01.2014.god.) sačinio je Izvještaj o radu popisnog biroa Federalnog zavoda za statistiku, dostavio ga direktoru Zavoda, koji ga je uputio na razmatranje i usvajanje Vladi FBiH. Do kraja naše revizije izvještaj popisnog biroa Vlada FBiH nije razmatrala. Naknadno je (17.07.2014.godine) dostavljen zaključak Vlade FBiH od 26.06.2014.godine, kojim je isti usvojen.

Kantonalne popisne komisije u svom sastavu imale su po tri člana od kojih je obavezni član bio načelnik kantonalne statističke službe a poslovi i zadaci komisije utvrđeni su članom 25. Zakona o popisu. Broj članova popisnih komisija lokalne samouprave (od 3 do 5) utvrđen je u skladu sa Zakonom o popisu, na temelju procijenjenog broja stanovnika općine. Na poslovima popisa učestvovalo je 79 općinskih popisnih komisija, čije su članove imenovala općine do 21.06.2013.godine u skladu sa definisanim kriterijima. Zavod je za Popis angažovao i 105 entitetskih instruktora raspoređenih po općinama (nakon provedenog Javnog poziva objavljenog 09.07.2013.godine sa utvrđenim kriterijima izbora kandidata). Izbor i imenovanje obavile su općinske popisne komisije u skladu sa utvrđenim procedurama.

Prije vršenja Popisa, statističke institucije u BiH izradile su Procedure za plaćanje osoblja angažovanog u provođenju popisa, koje su usvojene od strane rukovoditelja navedenih institucija 27.09.2013.godine. Procedurama su definisane osnove i kriteriji za utvrđivanje načina plaćanja i visine naknada učesnika u popisu kao i koje vrste naknada se plaćaju iz sredstava granta a koje iz budžeta statističkih institucija. Procedurama su definisane i potrebne popratne evidencije, koje su služile kao dokaz za ostvarene troškove. Uz pomoć angažovanih eksperata iz EU napravljen je modul za plaćanje u kome su se radili obračuni i izlazne tabele, kako bi rizik grešaka bio sveden na minimum. Zavod je u svim fazama izrade aplikacije vršio testiranje iste kako bi se mogućnost greške svela na minimum.

U provođenju Popisa planirano je učešće ukupno 16.123 lica od čega je angažovano 13.506 lica dok je 2.617 lica određeno za rezervu. Zavod je organizovao štampanje i potpisivanje ugovora sa angažovanim osobljem. Prema informaciji iz Zavoda u Popisu je bilo angažovano i isplaćene su naknade za 13.526 lica temeljem zaključenih ugovora. Metodom uzorka izvršena je revizija ugovora o djelu zaključenih sa popisivačima, općinskim i entitetskim instruktorima i članovima popisnih općinskih komisija. Uvidom u iste konstatovano je da su isti unificirani sa jasno utvrđenim kriterijima za isplatu naknada i nismo konstatovali nepravilnosti. Isplata naknada učesnicima u popisu vršena je posebno iz sredstava granta a posebno iz sredstava budžeta i tako je osigurano lakše i transparentnije praćenje. Nakon uplate sredstava bankama od strane Federalnog ministarstva finansija, bankama su dostavljani spiskovi učesnika za rasknjižavanje uplata. Sva knjiženja obaveza i rashoda vršena su preko Glavne knjige (u daljem tekstu GK) Zavoda kao jednog segmenta GK Trezora. Isplate učesnicima Popisa iz sredstava granta (neto) izvršene su u decembru 2013.godine a isplate iz sredstva budžeta tokom januara 2014.godine. Nakon unosa troškova za neto naknade, izvršen je obračun i unos naloga za poreze i doprinose po osnovu ugovora o djelu a Poreznoj

upravi FBiH dostavljene su evidencije o uplatama (neto naknada, poreza i doprinosa po osnovu ugovora o djelu).

Na poziv Vijeća ministara BiH, Evropska komisija je organizovala međunarodni monitoring Popisa. Potpisan je i Memorandum o razumijevanju između Evropske komisije, Vijeća Evrope i Vijeća ministara, kojim je dogovoren cilj međunarodne posmatračke operacije, posmatranje cjelokupnog Popisa od pripreme do objavljivanja podataka.

5. Izvršenje budžeta

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2013. godinu, ukupni tekući rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od **19.459.603 KM** što predstavlja 83 % operativnog budžeta Zavoda za 2013.godinu. Isti su u odnosu na 2012.godinu veći za 11.432.831 KM ili 142% zbog planiranih aktivnosti oko popisa stanovništva. U odnosu na planirana sredstva u budžetu za 2013.godinu, ukupni rashodi su manji za 3.967.993 KM ili 17%. Struktura rashoda Zavoda je slijedeća: bruto plaće i naknade zaposlenih 4.589.666 KM (ili 24% ukupnih rashoda), doprinosi poslodavca 428.311 (2%), izdaci za materijal i usluge 13.650.237 KM (70%), tekući transferi 569.909 KM (3%) i izdaci na nabavku stalnih sredstava 221.480 KM (1%).

Prema prezentovanoj dokumentaciji temeljem zahtjeva Zavoda a u skladu sa rješenjem Ministarstva finansija, izvršena je unutrašnja preraspodjela sredstava u iznosu od 163.000 KM smanjivanjem pozicija: putni troškovi za provođenje HBS ankete o potrošnji domaćinstava u BiH 5.000 KM, ugovorene usluge za HBS anketu 30.000 KM, ugovorene usluge za uvođenje GIS-a za ažuriranje i formiranje nove kartografske dokumentacije po općinama 20.000 KM, ugovorene usluge za provođenje ankete o radnoj snazi-ARS 8.000 KM i ugovorene usluge za popis stanovništva 100.000 KM. Preraspodjelom je izvršeno povećanje slijedećih pozicija: izdaci za komunalne usluge 10.000 KM, najam imovine i opreme 5.000 KM, izdaci za tekuće održavanje 28.000 KM, ugovorene usluge za tekuće poslove 20.000 KM i nabavka opreme za tekuće poslovanje Zavoda 100.000 KM.

Odlukom Vlade FBiH (682/13 od 09.07.13.god.) odobrena je preraspodjela sredstva predviđenih budžetom Zavoda u iznosu od 553.878 KM sa pozicije ugovorene usluge za popis, na poziciju tekuće rezerve Vlade FBiH. Isti iznos sredstava sa pozicije tekućih rezervi Odlukom Vlade (672/13) prebačen je Zavodu na poziciju tekući transferi drugim nivoima vlasti za popis stanovništva.

Po završetku Popisa, Odlukom Vlade FBiH izvršena je preraspodjela sredstava predviđenih budžetom Zavoda sa pozicije ugovorenih usluga (za popis stanovništva) u iznosu od 5.010.668 KM na poziciju Federalnog ministarstva rada i socijalne skrbi za povećanje transfera osobama sa invaliditetom-civilni invalidi u iznosu od 5.010.668 KM.

Prema gore navedenom ne može se potvrditi da je planiranje sredstava za 2013.godinu vršeno u cijelosti u skladu sa Zakona o budžetima u FBiH i Instrukcijama Federalnog ministarstva finansija odnosno za aktivnosti koje će biti realizovane u godini za koju se odobrava budžet.

Rashode i izdatke za obavljanje aktivnosti Zavoda potrebno je planirati u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH (član 4.), i Instrukcijama Federalnog ministarstva finansija, odnosno za aktivnosti koje će biti realizovane u godini za koju se budžet odobrava.

Pregled rashoda budžeta dat je u Prilogu br. 1 Izvještaja.

5.1 Rashodi, izdaci i finansiranje

5.1.1 Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za materijal i usluge odobreni su u iznosu od 17.141.291 KM a realizovani su u iznosu od **13.650.237 KM** što predstavlja izvršenje od 80%. U odnosu na prethodnu godinu ovi izdaci veći su za 10.750.347 KM (371%) zbog planiranog vršenja popisa.

Struktura ovih izdataka je slijedeća: izdaci za putne troškove 89.753 KM, izdaci za energiju 91.999 KM, izdaci za komunikacijske usluge 176.738 KM, izdaci za nabavku materijala 138.650 KM, izdaci za usluge

prijevoza 16.624 KM, izdaci za tekuće održavanje 151.777 KM, izdaci za bankarske usluge 61.669 KM a najveći dio odnosi se na **ugovorene usluge u iznosu od 12.881.829 KM**.

5.1.2 Izdaci za rad komisija

U okviru izdataka za ugovorene usluge, **izdaci za rad komisija** na dan 31.13.2013.godine iskazani su u iznosu od 58.500 KM. Na teret sredstava Zavoda isplaćene su naknade za slijedeće komisije: komisija za provođenje javnih nabavki (11.525 KM), komisija za provođenje javnog konkursa za izbor državnog službenika (250 KM), Popisni biro Zavoda, formiran na temelju člana 23. Zakona o popisu (47.600 KM), Koordinaciono tijelo za izradu kartografske dokumentacije za potrebe popisa stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH u 2013. godini, fomirano rješenjem Vlade FBiH (5.775 KM).

Nakon provedene revizije dokumentacije vezane za rad komisija i isplate naknada istim, konstatovali smo da su o radu komisija sačinjavali izvještaje koja su u skladu sa zakonom kvartalno dostavljali Federalnom ministarstvu finansija.

Provedenom revizijom dokumentacije vezano za isplate ovih naknada konstatovali smo da se kod isplata naknada pojedinim komisijama rashodi nisu priznavali u obračunskom periodu u kojem je obaveza za plaćanje nastala, čime je narušeno načelo modificiranog nastanka događaja a što nije u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu u FBiH. Primjera radi komisiji za provođenje javnih nabavki isplaćen je iznos od 4.025 KM (po rješenjima i provedenim postupcima iz 2012.godine), Popisnom birou iznos od 7.900 KM, (za obaveze iz aprila i maja 2012.godine) i Koordinacionom tijelu za izradu kartografske dokumentacije 1.925 KM (obaveze iz novembra 2012.god.).

Iznos od 13.850 KM za koliko je narušeno načelo modificiranog nastanka događaja imao je uticaj na tačnost rezultata perioda.

Također ne možemo potvrditi da je u cijelosti uspostavljen efikasan sistem internih kontrola kod odobravanja isplata komisijama jer nisu utvrđeni adekvatni kriteriji (npr. složenost, obim poslova) temeljem kojih bi se utvrdila realna visina isplaćenih naknada. Provedenom revizijom utvrdili smo da je kod isplata naknada u toku marta i maja 2013 godine prekoračen je mjesečni limit isplate pojedinačnih naknada što nije u skladu sa Odlukom o načinu obrazovanja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodioca federalnih organa državne službe. Konstatovano je također da se u radu komisije za javne nabavke nije postupalo u cijelosti u skladu sa tačkom IV navedene Odluke jer se rad iste obavljao ponekad i u toku radnog vremena. Zbog svega navedenoga ne možemo potvrditi da je uspostavljen efikasan sistem internih kontrola u ovom procesu rada u Zavodu.

Rashode i izdatke priznavati u obračunskom periodu u kojem je obaveza za plaćanje nastala i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose u skladu sa Uredbom o računovodstvu FBiH i Zakonom o budžetima u FBiH (čl.76.) kako se ne bi narušavalo načelo modificiranog nastanka događaja.

Isplate naknada vršiti u skladu sa Odlukom o načinu formiranja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne uprave službe, maksimalno do visine 1,5 osnovice za obračun plaće.

5.1.3 Izdaci po osnovu ugovora o djelu

U okviru pozicije ugovorenih usluga iskazanih u iznosu od 12.881.829 KM najveći dio od 10.640.283 KM odnosi se na naknade temeljem ugovora o djelu isplaćene popisivačima i instruktorima (što je pojašnjeno u tački 4.1. izvještaja) i isplate za obračunate poreze i doprinose temeljem navedenih ugovora u iznosu od 1.909.154 KM.

Prema pregledu zaključenih ugovora o djelu za potrebe redovnog obavljanja djelatnosti Zavoda (**nevezano za popis stanovništva**), tokom 2013.godine zaključeno je 20 ugovora o djelu od kojih je 7 ugovora zaključeno za poslove čišćenja poslovnih prostora u Sarajevu i po područnim uredima dok je su sa 13 lica sklopljeni ugovori za obavljanje različitih poslova u Zavodu. Uvidom u iste konstatovali smo da su ugovori sklapani i za poslove koji su kao redovni poslovi sistematizovani u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Zavoda. Primjera radi sklopljeni su **tromjesečni ugovori** (4 ugovora za period od 10.12.2012.do

10.12.2013.god.) sa licem za poslove obavljanja pripremnih radnji na uvođenju i istraživanju iz oblasti socijalne zaštite, pripremi praćenja indikatora statistike socijalne zaštite sa mjesečnom naknadom u iznosu od 800 KM, što je za period od godine dana iznosilo **9.600 KM**. Sklopljeni su također **tromjesečni ugovori** (4 za period od 01.01.2013.god. do 31.12.2013.god.) uz mjesečnu naknadu od 800 KM, za poslove snimanja cijena i prikupljanje statističkih podataka što je na godišnjem nivou izdatak od **9.600 KM**. Sklopljeni su **tromjesečni ugovori** (3 ugovora za period 01.05.2013.god. do 01.02.2014.god) sa licem za poslove knjigovodstva i obračuna plaća a po kojima je isplaćeno **5.000 KM**. Navedeni ugovori sklopljeni su za poslove, koji se prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji kao redovni poslovi obavljaju u Sektoru za statistiku stanovništva i društvene statistike, sektoru ekonomskih statistika (odsjek za statistiku cijena) i sektoru za pravne, kadrovske, finansijsko računovodstvene i opće poslove (odsjek za finansijske poslove). Ukoliko postoji potreba, nepopunjena radna mjesta popunjavati u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i na način predviđen članom 22. Zakona o državnoj službi u FBiH, odnosno internim premještanjem a ukoliko isto nije moguće putem javnog natječaja. Također, ukoliko za to postoji potreba ugovore o djelu sklapati jednokratno, na određeno vrijeme i samo za poslove koji nisu definisani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji.

Zbog navedenoga **ne možemo potvrditi opravdanost isplate naknada (minimalno 24.200 KM neto) po tom osnovu u Zavodu tokom 2013.godine.**

Na ugovore o djelu obračunati su i plaćeni pripadajući porezi i doprinosi, međutim nisu predloženi izvještaji o obavljanim poslovima koji bi potvrdili da je angažovano lice izvršilo posao i bili osnova za isplatu naknade.

Popunjavanje radnih mjesta u Zavodu predviđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji vršiti na način kako je utvrđeno Zakonom o državnoj službi u FBiH (član 22.);

Ugovore o djelu u skladu sa zakonskim propisima, zaključivati jednokratno na određeno vrijeme sa tačno definisanim poslovima koje treba uraditi, samo za poslove koji nisu definisani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, te osigurati da se dostavljaju izvještaji o izvršenom poslu, kao temelj za isplatu naknade.

5.1.4 Tekući transferi

Na poziciji tekućih transfera iskazan je iznos od 569.909 KM u okviru kojeg je iznos od 553.878 KM koji se odnosi na transfer drugim organima vlasti-općinama za Popis stanovništva. Sredstva su odobrena iz tekućih rezervi Vlade FBiH za transfer općinama FBiH za Popis.

U martu 2013.godine izvršena revizija Finansijskog plana za Popis stanovništva, domaćinstava, stanova, kada je planirano da se općinama iz budžeta institucija uplaćuje 35,10 KM po popisnom krugu. Revidirani finansijski plan za popis odobren je od strane Vijeća ministara BiH. Na osnovu podataka iz kartografske dokumentacije za ove namjene za Zavod je trebalo osigurati ukupno 553.878 KM. Kako je revidirani finansijski plan bio donešen i usvojen od strane direktora statističkih institucija tek u martu 2013.godine, Zavod nije mogao planirati u budžetu za 2013.godinu sredstva na poziciji transferi drugim organima vlasti. Za obezbjeđenje ovih sredstava upućen zahtjev za osiguranje sredstava iz tekuće rezerve Vlade FBiH.

Provedenom revizijom nismo konstatovali nepravilnosti.

6. Imovina, obaveze i izvori sredstava

Na dan 31.12.2013.godine u finansijskim izvještajima Zavoda iskazana je ukupna imovina u iznosu od 6.459.759 KM, od čega su: novčana sredstva 2.047 KM, kratkoročna potraživanja 36.330 KM i finansijski obračunski odnosi sa povezanim jedinicama 5.117.929 KM, sadašnja vrijednost stalnih sredstava 1.303.453 KM (nabavna vrijednost stalnih sredstava 2.475.294 KM, otpisana vrijednost 1.171.841 KM), kratkoročne tekuće obaveze 5.156.306 KM. Izvori stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 1.303.453 KM. Uvidom u Glavnu knjigu Zavoda na dan 31.12.2013. godine konstatovali smo da su ukupne obaveze iskazane u iznosu od 5.569.764 KM. U finansijskim izvještajima pogrešno je preneseno stanje ukupnih kratkoročnih obaveza iz glavne knjige, što je rezultiralo i pogrešno iskazanom ukupnom aktivom i pasivom u finansijskim

izvještajima u iznosu od 413.458 KM. Stoga **ne možemo potvrditi da finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju stanje imovine na dan 31.12.2013.godine.**

Tokom 2013.godine Federalno ministarstvo finansija otvorilo je za Zavod dva podračuna na osnovu uplate neplaniranih namjenskih sredstava i to:

- **Podračun za Popis stanovništva, domaćinstava i stanova u BiH u 2013.godini** na koji je Agencija za statistiku BiH prebacila sredstva granta EU u iznosu od 7.348.785 KM. Sredstva su doznačena i utrošena u cijelosti namjenski za isplatu neto naknada po osnovu ugovora o djelu (popisivača, općinskih instruktora, popisnih komisija lokalne samouprave, entitetskih instruktora i kantonalnih popisnih komisija). Ukupno izvršenje podračuna u 2013.godini iznosilo je 7.348.785 KM (100% odobrenih sredstava).
- **Podračun dupla inflacija dodane vrijednosti za period 2008-2010.** za uplate donatroskih sredstava od strane agencije za statistiku u ukupnom iznosu od 3.900 KM. Izvršenje podračuna za 2013.godinu iznosilo je 3.893 (99,8% odobrenih sredstava). za oba podračuna urađeni su finansijski izvještaji.

Iz 2012.godine prenesena su dva podračuna koji su tokom 2013.godine zatvoreni. To su: Podračun „Poširena anketa o potrošnji domaćinstava u BiH u 2011.godini (HBS anketa) za koji su odobrena sredstva iznosila 3.953 KM i koja su realizovana 100% i podračun „Plan za provedbu anketnog istraživanja nasilje nad ženama u BiH“ odobrenog iznosa od 5.526 KM koji je također realizovan 100%.

Finansijske izvještaje sačinjavati u skladu sa računovodstvenim načelima tačnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti, pravovremenosti i u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u Fbi.H

Bilans stanja na dan 31.12.2013.godine dat je u Prilogu Izvještaja.

6.1 Popis imovine, obaveza i potraživanja

Na temelju člana 26. Zakona o računovodstvu i reviziji direktor Zavoda donio je 10.12.2013.godine Odluku o popisu imovine i obaveza na dan 31.12.2013. godine, rješenjem je imenovao popisnu komisiju i visinu naknade za rad u iznosu od 350 KM. Na osnovu prezentovane dokumentacije konstatovano je da je jedna komisija izvršila popis stalnih sredstava, sitnog inventara i novčanih sredstava kao i popis obaveza i potraživanja. Međutim izvještaji o popisu ne sadrže osnovne podatke (količine, finansijski podaci po popisu, podaci iz knjigovodstvene evidencije) koje bi potvrdile da je izvršeno usklađivanje stvarnog stanja utvrđenog popisom i stanja iskazanog u knjigovodstvu Zavoda. **Izvještajem o popisu stalnih sredstava** konstatovano je samo da je izvršeno uparivanje količina i inventurnih brojeva, da nema odstupanja u količinama. Uvidom u rekapitulaciju popisnih lista uočena je razlika u iskazanom iznosu ispravke vrijednosti i sadašnje vrijednosti stalnih sredstava (596 KM) koja nije pojašnjena. Komisija za popis sačinila je listu sa prijedloženim osnovnim sredstvima i sitnim inventarom za rashod zbog dotrajalosti. Lista prijedloga za otpis sadrži samo količine i inventurne brojeve bez vrijednosnih pokazatelja. Temeljem iste direktor je donio odluku i izvršeno je isknjižavanje rashodovanih stalnih sredstava i sitnog inventara u iznosu od 129.332 KM. Ne postoji validna dokumentaciona osnova za provedeno knjigovodstveno evidentiranje otpisa. Nije nam prezentovana dokumentacija koja bi potvrdila da je formirana posebna komisija koja je trebala izvršiti nadzor nad uništenjem sredstva predviđenih za rashod i o postupljenom sačinila izvještaj koji bi poslužio kao osnova za isknjižavanje.

U **izvještaju o popisu, potraživanja** su iskazana u iznosu od 36.330 KM što odgovara iznosu iskazanom u glavnoj knjizi. Uvidom u dokumentaciju konstatovano je da su u Zavodu u skladu sa odredbama člana 28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH tražili potvrđivanje iskazanih potraživanja. Međutim konstatovano je da postoje potraživanja za bolovanja preko 42 dana iz prethodnog perioda (iskazan početni saldo u iznosu od 26.894 KM) koja nisu a trebala su biti evidentirana na poziciji sumnjivih i spornih potraživanja. Nije prezentovana dokumentacija koja potvrđuje da su poduzete aktivnosti na naplati istih.

U izvještaju o popisu obaveza, iskazan je iznos obaveza dan 31.12.2013.godine od 5.566.624 KM što ne odgovara iskazanom stanju u knjigovodstvu na isti dan (u Glavnoj knjizi 5.569.764 KM a u Bilansu stanja 5.156.306 KM). Za odstupanja nije dano pojašnjenje.

Na temelju navedenoga nismo se uvjerali da je popis stalnih sredstava, obaveza i potraživanja izvršen u skladu sa članovima 26.-28. Zakona o računovodstvu i reviziji u FBiH, Pravilniku o knjigovodstvu budžeta u FBiH i članovima 6. ,18. i 36. Računovodstvenih politika za federalne budžetske korisnike. Nije nam prezentovana dokumentacija da je izvršni popis usvojen od strane rukovodstva Zavoda.

Popis imovine, obaveza i potraživanja i izradu Izvještaja o popisu u cijelosti vršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbi o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilniku o knjigovodstvu budžeta u FBiH i tačkama 6. ,18. i 36. Računovodstvenih politika federalnih budžetskih korisnika.

Izvještaj o popisu sačiniti na način da isti sadržava sve vrijednosne i naturalne pokazatelje imovine, obaveza i potraživanja iz kojih će se nedvosmisleno moći zaključiti da je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem u skladu sa članom 22. Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 69. Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Izvršiti analizu ročnosti potraživanja te u skladu sa provedenom analizom, sumnjiva i sporna potraživanja evidentirati na pripadajućim kontima u skladu sa kontnim planom za budžetske korisnik.

Provesti sve zakonom propisane radnje u cilju naplate potraživanja u skladu sa članom 46. Zakona o budžetima u FBiH.

6.2 Vanbilansna evidencija

Evidencije tužbi iz radnog odnosa zaposlenika Zavoda po izjavama odgovornih vodio je Sindikat zaposlenika, koji je svu dokumentaciju vezanu za tužbe dostavio u knjigovodstvo Zavoda tek po okončanju naše revizije. U Zavodu tokom 2013.godine nije izvršena procjena potencijalnih obaveza po pravosnažnim presudama i sudskim izvršnim rješenjima iz radnih sporova, a u vanbilansnoj evidenciji Zavoda na dan 31.12.2013. godine, nisu iskazane obaveze po pravosnažnim presudama i sudskim izvršnim rješenjima iz radnih sporova. Iz naknadno dostavljenog pregleda konstatovali smo, da je Zavod po osnovu pokrenutih tužbi iz radnog odnosa za period 2008.-2012.godina imao obaveza po pravomoćnim presudama i izvršnim sudskim rješenjima u iznosu cca 692.813 KM, i potencijalnih obaveza po nepravomoćnim presudama cca 280.604 KM. Tokom 2013.godine od strane Zavoda nisu se obraćali Federalnom ministarstvu finansija, nisu tražili pregled obaveza po izvršnim presudama i pregled isplaćenih presuda Federalnog ministarstva finansija kako bi izvršili spravnjavanje, i nije izvršeno evidentiranje ovih obaveza u Glavnoj knjizi Trezora na osnovu Instrukcije Federalnog ministarstva finansija.

Potrebno je preduzeti aktivnosti kako bi se u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbi o računovodstvu budžeta u FBiH izvršilo knjigovodstveno evidentiranje obaveza po pravosnažnim izvršnim sudskim rješenjima u Glavnoj knjizi trezora u cilju istinitog i tačnog prikazivanja obaveza i realnog planiranja njihovog izmirenja.

7. Primjena Zakona o javnim nabavkama BiH

Tokom 2013.godine Zavod je u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH izvrši nabavke ukupne vrijednosti od 496.816 KM a za provođenje nabavki provedeno je 14 postupaka direktnim sporazumom (51.559 KM), konkurentskih zahtjevom 18 postupaka (445.257 KM). Plan nabavki donesen je 08.03.2013. godine a izmjene i dopune istoga urađene su 25.09.2013.godine. Za provođenje svake nabavke direktor Zavoda je rješenjem imenovao komisiju za provođenje nabavki.

Izvršili smo reviziju dokumentacije vezane za slijedeće nabavke: nabavka i ugradnja klima uređaja direktnim sporazumom (5.639KM), nabavka nafte i naftnih derivata konkurentskim zahtjevom (17.325 KM), nabavka i ugradnja klima uređaja u server sali Zavoda, konkurentskim zahtjevom (38.958 KM), nabavka tonera

konkurentskim zahtjevom (49.059 KM), nabavka kancelarijskog materijala konkurentskim zahtjevom (48.291 KM), nabavka putničkog automobila konkurentskim zahtjevom (34.146KM), usluge kolektivnog osiguranja popisivača i instruktora konkurentskim zahtjevom (41.364 KM), nabavka licenci i podrške za firewall konkurentskim zahtjevom (9.347 KM), izvođenje građevinskih radova u Zavodu konkurentskim zahtjevom (63.477 KM).

Provedenom revizijom dokumentacije vezane za ove nabavke nismo konstatovali nepravilnosti. U skladu sa Zakonom o javnim nabavkama o izvršenim nabavkama poslan je izvještaj Agenciji za javne nabavke.

8. Komentar

Federalni zavod za statistiku, dopisom br.01-14.1-904-2/13 od 17.07.2014.godine, očitovao se na dostavljeni Nacrt Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2013.godinu. U navedenom očitovanju dati su komentari/primjedbe i uz dio istih dostavljena je dokumentacija.

Dati komentari i primjedbe kao i priložena dokumentacija nisu prihvaćeni, jer ne daju adekvatna pojašnjenja koja bi utjecala na izmjenu nalaza i preporuka a što je pojašnjeno u Pismu menadžmentu dostavljenom uz konačni Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja za 2013.godinu.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju:

Munib Ovčina, dipl.oec.

Vođa tima:

Dubravka S. Barbarić, dipl.oec.

Član tima:

Mujesira Cocalić, dipl.oec.

III. REZIME DATIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom poslovanja Ministarstva za 2013. godinu konstatovali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima dopuniti u dijelu procjene rizika po svim procesima koji se odvijaju u okviru Zavoda,

Poboljšati funkcionisanje sistema internih kontrola u cilju otklanjanja utvrđenih nedostataka, dosljedne primjene zakona i ostalih propisa,

Poduzeti aktivnosti u saradnji sa nadležnim institucijama koje će osigurati da godišnji plan provođenja statističkih istraživanja bude usvojen od strane Vlade FBiH istovremeno uz finansijski plan kako nebi dolazilo do kašnjenja u realizaciji planiranih aktivnosti po oblastima,

Rashode i izdatke za obavljanje aktivnosti Zavoda potrebno je planirati u skladu Zakona o budžetima u FBiH (član 4.) i Instrukcijama Federalnog ministarstva finansija, odnosno za aktivnosti koje će biti realizovane u godini za koju se budžet odobrava,

Rashode i izdatke priznavati u obračunskom periodu u kojem je obaveza za plaćanje nastala i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose u skladu sa Uredbom o računovodstvu FBiH i Zakonom o budžetima u FBiH (čl.76.)kako se ne bi narušavalo načelo modificiranog nastanka događaja,

Isplate naknada vršiti u skladu sa Odlukom o načinu formiranja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovoditelja federalnih organa državne uprave službe, maksimalno do visine 1,5 osnovice za obračun plaće i na temelju priloženih izvještaja o radu.

Popunjavanje radnih mjesta u Zavodu predviđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji vršiti na način kako je utvrđeno Zakonom o državnoj službi u FBiH (član 22.);

Ugovore o djelu u skladu sa zakonskim propisima zaključivati jednokratno, na određeno vrijeme, sa tačno definisanim poslovima koje treba uraditi, samo za poslove koji nisu definisani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, te osigurati da se dostavljaju izvještaji o izvršenom poslu, kao temelj za isplatu naknade,

Finansijske izvještaje sačinjavati u skladu sa računovodstvenim načelima tačnosti, istinitosti, pouzdanosti, sveobuhvatnosti, pravodobnosti i u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima,

Popis imovine, obaveza i potraživanja i izradu Izvještaja o popisu u cijelosti vršiti u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbi o računovodstvu budžeta u FBiH, Pravilniku o knjigovodstvu budžeta u FBiH i člancima 6.,18. i 36.Računovodstvenih politika federalnih budžetskih korisnika,

Izvještaj o popisu sačiniti na način da isti sadržava sve vrijednosne i naturalne pokazatelje imovine, obaveza i potraživanja iz kojih će se nedvosmisleno moći zaključiti da je izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem u skladu sa članom 22.Uredbe o računovodstvu budžeta u FBiH i članom 69.Pravilnika o knjigovodstvu budžeta u FBiH,

Izvršiti analizu potraživanja po ročnosti, te u skladu sa provedenom analizom, sumnjiva i sporna potraživanja evidentirati na pripadajućim kontima u skladu sa kontnim planom za budžetske korisnike.

Provesti sve zakonom propisane radnje u cilju naplate potraživanja u skladu sa članom 46.Zakona o budžetima u FBiH,

Potrebno je preduzeti aktivnosti kako bi se u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbi o računovodstvu budžeta u FBiH izvršilo knjigovodstveno evidentiranje obaveza po pravosnažnim i izvršnim sudskim rješenjima u Glavnoj knjizi trezora u cilju istinitog i tačnog prikazivanja obaveza i realnog planiranja njihovog izmirenja.

IV. PRILOG

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Prilog br. 1
Pregled rashoda budžeta za 2013. godinu
Naziv institucije: Federalni zavod za statistiku

Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-2)	Procenat 4/2x100
		u predhodnoj godini	u tekućoj godini		
1	2	3	4	5	6
A. Tekući rashodi (1+2+3+4+5)					
1. Plaće i naknade troškova zaposlenih	4.830.456	4.558.746	4.589.666	-240.790	95,2
Bruto plaće i naknade	4.210.529	3.997.769	4.056.384	-154.145	96,3
Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika	619.927	560.977	533.282	-86.645	86,2
2. Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	442.106	424.620	428.311	-13.795	96,9
3. Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	17.241.291	2.899.890	13.650.237	-3.591.054	79,2
Putni troškovi	716.438	31.691	89.753	-626.685	12,5
Izdaci za energiju	115.000	90.885	91.999	-23.001	80,0
Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	292.540	175.600	176.738	-115.802	60,4
Nabavka materijala i sitnog inventara	806.438	136.798	138.649	-667.789	17,2
Izdaci za usluge prevoza i goriva	254.788	17.057	16.624	-238.164	6,5
Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	38.675	33.808	41.198	2.523	106,5
Izdaci za tekuće održavanje	135.665	82.898	151.777	16.112	111,9
Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	167.252	14.831	61.669	-105.583	36,9
Ugovorene i druge posebne usluge	14.714.495	2.316.322	12.881.830	-1.832.665	87,6
4. Tekući transferi			569.909	569.909	-
Tekući transferi drugim nivoima vlasti					
Tekući transferi pojedincima					
Tekući transferi neprofitnim organizacijama					
Subvencije javnim preduzećima					
Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima					
Subvencije finansijskim institucijama					
Tekući transferi u inostranstvo					
Drugi tekući rashodi					
5. Izdaci za kamate i ostale naknade					
Kamate na pozajmice primljene kroz državu					
Izdaci za inostrane kamate					
Kamate na domaće pozajmljivanje					
Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama					
B. Kapitalni izdaci (6+7)	334.640	152.516	221.480	-113.160	66,2
6. Izdaci za nabavku stalnih sredstava	334.640	152.516	221.480	-113.160	66,2
Nabavka šuma, zemljišta i višegodišnjih zasada					
Nabavka građevina					
Nabavka opreme	278.594	110.579	221.480	-57.114	79,5
Nabavka ostalih stalnih sredstava					
Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	56.046	41.937	-	-56.046	-
Rekonstrukcija i investiciono održavanje					
7. Kapitalni transferi					
Kapitalni transferi drugim nivoima vlade					
Kapitalni transferi pojedincima i neprofitnim organizacijama					
Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama					
Kapitalni transferi javnim preduzećima					
Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima					
Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
Kapitalni transferi u inostranstvo					
C. Ostale isplate (8)					
8. Izdaci za finansijsku imovinu					

Ured za reviziju institucija u FBiH

Pozajmljivanje drugim razinama vlasti					
Pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima					
Pozajmljivanje javnim preduzećima					
Izdaci za kupovinu dionica javnim preduzećima					
Izdaci za kupovinu dionica privatnim preduzećima i učešće u zajedničkim ulaganjima					
Ostala domaća pozajmljivanja					
D. Tekuća rezerva	579.103			-579.103	-
RASHODI (A+B+C+D):	23.427.596	8.035.722	19.459.603	-3.967.993	83,6

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta za 2013. godinu odbrilo dana 28.02.2014.godine

Rukovodilac: Hidajeta Bajramović

Prilog br.2.

Bilans stanja na dan 31.12.2013. godine			
Naziv institucije: Federalni zavod za statistiku			
Opis	31.12.2012.	31.12.2013.	Procenat (3/2)
1	2	3	4
A) Gotovina, kratkoročnapotraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	2.312.882	5.156.306	222,9
1.Novčana sredstva i plemeniti metali	2.203	2.047	92,9
2.Vrijednosni papiri			
3.Kratkoročna potraživanja	31.129	36.330	116,7
4.Kratkoročni plasmani			
5.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	2.279.550	5.117.929	224,5
6.Zalihe materijala i robe			
7.Zalihe sitnog inventara			
8.Kratkoročna razgraničenja			
B) Stalna sredstva (11+14+17+18)	787.299	1.303.453	165,6
9.Stalna sredstva	1.911.926	2.475.294	129,5
10.Ispravka vrijednosti	1.124.627	1.171.841	104,2
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	787.299	1.303.453	165,6
12.Dugoročni plasmani			
13.Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana			
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)			
15.Vrijednosni papiri			
16.Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira			
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)			
18.Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA:	3.100.181	6.459.759	208,4
C) Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	2.312.882	5.156.306	222,9
19.Kratkoročne tekuće obaveze	1.888.591	5.156.306	273,0
20.Obaveze po osnovu vrijednosnih papira			
21.Kratkoročni krediti i zajmovi			
22.Obaveze prema djelatnicima	419.696	410.258	97,8
23.Financijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
24.Kratkoročna razgraničenja	4.595	3.200	
D) Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)			
25.Dugoročni krediti i zajmovi			
26.Ostale dugoročne obaveze			
27.Dugoročna razgraničenja			
E) Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	787.299	1.303.453	165,6
28.Izvori stalnih sredstava	787.299	1.303.453	165,6
29.Ostali izvori sredstava			
30.Izvori sredstava rezervi			
31.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima			
32.Neraspoređeni višak rashoda nad приходima			
UKUPNO PASIVA:	3.100.181	6.459.759	208,4

Rukovodstvo je Bilans stanja na dan 31.12.2013.godine odbrilo dana 28.02.2014.godine

Rukovodilac:
Hidajeta Bajramović